

Karta pracy nr 1:

Jak rodziła się nadzieja na lepszą Polskę? Powstanie „Solidarności” i jej działalność w latach 1980-1981?

Przebieg zajęć:

1. Zapoznaj się materiałem zawartym w kapsułce nr 1, a następnie odpowiedź na pytanie:
Czy Twoim/Waszym zdaniem Opolu w godny sposób został upamiętniony ruch społeczny (związek zawodowy) „Solidarność” oraz jej liderzy? Odpowiedź proszę krótko uzasadnić

.....

.....

.....

.....

Izba Pamięci Solidarności w Opolu to nowoczesna, multimedialna ekspozycja poświęcona historii opolskiej „Solidarności” oraz wydarzeniom lat 80. XX wieku. Mieści się w Centrum Dialogu Obywatelskiego przy ul. Damrota 1.

Wystawa zatytułowana „Śladami czasu nadziei” prezentuje ludzi, wydarzenia i fakty związane z ruchem „Solidarności” na Opolszczyźnie. Ekspozycja obejmuje prezentacje graficzno-fotograficzne, pamiątki w gablotach oraz interaktywne ekrany dotykowe, umożliwiające zwiedzającym głębsze poznanie historii.

Inicjatorem powstania Izby był śp. Roman Kirstein, przewodniczący MKZ Opole NSZZ „Solidarność” i zasłużony obywatel Opola. Dzięki jego zaangażowaniu udało się zgromadzić liczne materiały i pamiątki od mieszkańców regionu, którzy uczestniczyli w tamtych wydarzeniach.

Izba Pamięci Solidarności jest dostępna dla zwiedzających w każdy pierwszy czwartek miesiąca w godzinach 14:00–18:00. Grupy zorganizowane proszone są o wcześniejsze zgłoszenie chęci odwiedzenia wystawy drogą mailową na adres: wystawa.pamieci@um.opole.pl.

W czerwcu 2024 roku Izba obchodziła piątą rocznicę swojego istnienia, organizując z tej okazji szereg wydarzeń upamiętniających pierwsze częściowo wolne wybory parlamentarne oraz działalność „Solidarności” w regionie.

Izba Pamięci Solidarności stanowi ważne miejsce na mapie Opola, umożliwiając mieszkańcom i turystom poznanie historii ruchu „Solidarności” oraz refleksję nad drogą Polski do wolności.

2. Schyłek epoki Gierka i narodziny opozycji

Proszę rozwinąć skrót KOR

Proszę rozwinąć skrót ROPCiO

Dlaczego powstały KOR (1976) i ROPCiO (1977) i jaką rolę spełniły dla społeczeństwa?

.....

.....

.....

3. Wybór Karola Wojtyły na papieża (Jana Pawła II) i powstanie „Solidarności”

Jakie znaczenie dla Polski miał wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża?

.....

.....

Jakie znaczenie dla Polaków miała pielgrzymka papieża — Polaka w 1979 roku?

.....

.....

Na co liczyli przywódcy Polski zgadzając się na wizytę Jana Pawła II w Ojczyźnie?

.....

.....

4. Strajki — lipiec — sierpień 1980 roku (15 minut)

Jakie czynniki gospodarcze przyczyniły się do wybuchu strajków w Polsce w 1980 roku?

.....

.....

Co było bezpośrednią przyczyną wybuchu strajku okupacyjnego w Stoczni Gdańskiej 14 sierpnia 1980 roku?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jakie znaczenie miało sporządzenie listy 21 postulatów przez MKS i kto wspierał strajkujących w ich sformułowaniu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeanalizuj umieszczone w Izbie Pamięci Solidarności postulaty (21) sformułowane przez MKS w sierpniu 1980 roku i zastanów się, czy współcześnie są wśród nich takie, które warto, aby zostały spełnione?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dlaczego władze PRL zrezygnowały z użycia siły wobec strajkujących w sierpniu 1980 roku?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dlaczego 21 postulatów MKS z sierpnia 1980 roku zostało wypisanych na drewnianych tablicach oraz umieszczonych na dachu stoczniowej portierni?

.....

.....

.....

.....

5. Porozumienia sierpniowe i narodziny „Solidarności”

Jakie porozumienia podpisano w sierpniu i wrześniu 1980 roku oraz jakie były ich główne ustalenia?

.....

.....

.....

.....

W jaki sposób NSZZ „Solidarność” przekształciła się z ruchu pracowniczego w szeroki ruch społeczny o charakterze narodowo-wyzwoleńczym?

.....

.....

.....

.....

6. Działalność „Solidarności” i sytuacja w kraju jesień 1980 — styczeń-grudzień 1981

Jakie znaczenie miał kryzys bydgoski w umacnianiu pozycji „Solidarności”?	W jaki sposób Kreml i Układ Warszawski reagowali na rosnącą siłę „Solidarności”?	Jak Kościół katolicki odnosił się do „Solidarności”?	Gdzie i kiedy odbył się I Krajowy Zjazd NSZZ „Solidarności”?

7. „Solidarność” Śląska Opolskiego

W jakiej miejscowości województwa opolskiego doszło do pierwszej akcji strajkowej latem 1980 roku?

.....

Proszę wymienić pięć miejscowości, w których latem 1980 roku doszło do protestów i akcji strajkowych na terenie województwa opolskiego?

.....

.....

W jaki sposób Śląsk Opolski zaznaczył się w historii „pierwszej Solidarności” (1980-1989)?

.....

.....

Podsumowanie. Każdy uczeń lub grupa uczniów wybiera*

jedno z zamieszczonych poniżej zagadnień

***zaznacz które zagadnienie wybraliście**

A. Przeanalizuj wydarzenia prowadzące do powstania „Solidarności” i zastanów się, jakie kluczowe czynniki społeczno-ekonomiczne umożliwiły jej szybki rozwój. Czy w dzisiejszych warunkach gospodarczych taki ruch miałby podobne szanse na powstanie? Uzasadnij swoją odpowiedź.

B. Zastanów się nad rolą międzynarodowego wsparcia dla „Solidarności” (np. papieża Jana Pawła II). Jakie znaczenie mogło mieć wsparcie duchowe i symboliczne dla podtrzymania morale w kraju objętym represjami? Podaj współczesny przykład międzynarodowego wsparcia dla ruchów prodemokratycznych.

C. Oceń, w jaki sposób sukces „Solidarności” wpłynął na ruchy prodemokratyczne w innych krajach bloku wschodniego. Które elementy polskiego doświadczenia mogły być inspiracją dla innych narodów? Jakie bariery musiały pokonać inne kraje, które nie były obecne w przypadku Polski?

D. Przeprowadź analizę 21 postulatów strajkujących stoczniovców z sierpnia 1980 roku. Wybierz dwa z nich, które uznajesz za najbardziej ponadczasowe, i wyjaśnij, dlaczego ich realizacja byłaby istotna również dziś. Jakie wyzwania mogłyby pojawić się w realizacji tych postulatów we współczesnej Polsce?

E. Rozważ przyczyny i konsekwencje internowania działaczy „Solidarności” w stanie wojennym. Czy uważasz, że represje mogły paradoksalnie umocnić ruch? Przeanalizuj, jakie długofalowe skutki miało wprowadzenie stanu wojennego dla społeczeństwa i przyszłości „Solidarności” oraz dla postaw obywatelskich w Polsce.

